

Aan de leden van de gemeenteraad

Onderwerp: Raadsinformatiebrief COVID-19 d.d. 29 mei 2020

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

Met de versoepeling per 1 juni voor horeca in aantocht, zien we de terrassen coronaproof vorm krijgen. De weersvoorspellingen beloven een zomerse start van de heropening. Het is goed om de opmaat naar die levendigheid weer te zien en voelen. En tegelijkertijd spannend, want we willen geen nieuwe serie zieken.

Hierbij zien we dat ondernemers zich met hart en ziel inzetten om hun bedrijf en klanten weer in het nieuwe normaal te verwelkomen. En is onze rol, niet persé als bestuurders, maar vooral als inwoners, om er voor te zorgen dat ze weer kunnen ondernemen. Dat zit in de drie eenvoudige basisregels, naast hygiëne: thuis blijven bij klachten, drukte mijden en 1,5 meter in acht nemen.

Een onderwerp dat in de afgelopen periode veel aandacht heeft gekregen in de media, en dat ook in onze regio actueel is, is het aantal besmettingen onder arbeidsmigranten. Hierover leest u meer in deze brief.

Regionale ontwikkelingen

Noodverordening vastgesteld

Vandaag, 29 mei, is de nieuwe noodverordening zoals die geldt m.i.v. 1 juni as. vastgesteld, zie bijlage. Deze wordt conform de daarvoor geldende afspraken gepubliceerd. Het handhavingsskader wordt in de loop van volgende week geactualiseerd.

Sfeerbeeld naleving RIVM-richtlijnen en noodverordening VGGM (t/m 28-05-2020)

Het is rustig in de regio. Met uitzondering van drukte op Hemelvaartsdag in natuur- en recreatiegebieden als gevolg van mooi weer, was het algemene beeld rustig. De richtlijnen worden nageleefd en de situatie is beheersbaar.

Geneeskundige zorg

Monitoring en duiding COVID-19 Gelderland-Midden (Infectieziektebestrijding, GHOR & Epidemiologie) (20-05-2020)

Stand van zaken COVID-19 in Gelderland-Midden

We zijn aanbeland in een nieuwe fase van de COVID-19 bestrijding. Voor GGD-GHOR een aanleiding om de situatie in Gelderland-Midden tot nu toe te beschrijven. In de bijlage treft u het complete overzicht tot nu toe, inclusief gegevens per gemeente. Hieronder leest u de hoofdlijnen:

Positief geteste mensen

Begin maart werd de eerste inwoner van Gelderland-Midden positief getest op COVID-19. Inmiddels werd het virus bij 1357 mensen in onze regio vastgesteld. In Gelderland-Midden zijn 197 mensen per 100.000 inwoners positief getest. In heel Nederland zijn 257 mensen per 100.000 mensen positief getest.

Ziekenhuisopnames

In heel Nederland zijn tot 19 mei 11.613 mensen opgenomen (geweest) in het ziekenhuis. Dit zijn 68 mensen per 100.000 inwoners. Er zijn in Gelderland-Midden vijf gemeenten waar dit relatieve aantal hoger ligt. Overbetuwe en Zevenaar zijn, zoals bekend, de gemeenten waar relatief de meeste ziekenopnames plaatsvonden. In de afgelopen drie weken is het aantal opnames in deze gemeenten stabiel gebleven.

Overledenen

In Gelderland-Midden zijn tot 19 mei 143 positief geteste mensen aan het virus overleden. In heel Nederland waren dit er 5715.

Overige informatie geneeskundige zorg

Opstarten reguliere zorg en neerzetten harmonicamodel.

Gezamenlijk prepareert de zorgketen zich op het neerzetten van een harmonicamodel om een eventueel opnieuw optredende toename van coronapatiënten te kunnen ondervangen (flexibel op- en afschalen). De directeur publieke gezondheid (DPG) neemt deel aan 2 subregionale overleggen (in Arnhem en omgeving en in Ede en omgeving) met ziekenhuizen, huisartsen en de VVT sector. (VVT = Verpleeghuizen, Verzorgingshuizen en Thuiszorgorganisaties)

Het opschalen van de non-covid zorg gebeurt gedoseerd, omdat er rekening gehouden wordt met beschikbaarheid van personeel en middelen. Ziekenhuizen moeten zo zijn ingericht dat voldaan wordt aan de richtlijnen voor de 1,5 meter afstand en de richtlijnen voor infectiepreventie. Dit vergt nog de nodige logistieke aanpassingen. En er moet afgestemd worden met andere zorgverleners, zoals verwijzers en organisaties die (langdurige) zorg (thuis) verlenen.

GGD klaar voor uitgebreid testen en contactonderzoek corona

Het doel van de minister is om in juni iedereen met klachten te kunnen testen. Het bijbehorende bron- en contactonderzoek bij positief geteste personen, vraagt een enorme inzet van de GGD. De GGD is voorbereid en gereed om per 1 juni invulling te kunnen geven aan de opdracht van de minister. Om invulling te geven aan de opdracht zet de GGD Gelderland-Midden extra professionals in.

Op vrijdag 15 mei presenteerden de GGD'en samen een opschalingsplan. De vragen en antwoorden over het testen en contactonderzoek staan op de website van de GGDGHOR:

<https://ggdghor.nl/thema/vragen-antwoorden-opshalingsplan-bron-en-contactonderzoek-covid-19/>

Testen mogelijk voor iedereen met klachten

Om het coronavirus nu en de komende tijd onder controle te houden is uitgebreid testen en – bij besmetting – een bron- en contactonderzoek cruciaal. Iedereen met milde klachten die mogelijk duiden op het coronavirus, kan vanaf 1 juni via een gratis landelijk nummer een afspraak maken om zich te laten testen bij de GGD. Het nummer wordt op 1 juni om 08.00 uur bekendgemaakt en is vanaf dat moment zeven dagen per week, van 08.00 uur tot 20.00 uur bereikbaar om een afspraak te maken bij een testlocatie in de buurt. Alleen met deze klachten wordt een test afgenomen. Zonder klachten heeft het geen zin een test af te nemen.

De GGD Gelderland Midden start met de inzet van twee teststraten per locatie. Dat wil zeggen twee straten bij het Gelredome en twee bij Pathé te Ede.

Zowel bij negatieve als positieve uitslag wordt er binnen 48 uur gebeld over de uitslag. Als er sprake is van een besmetting met corona belt de GGD en start het bron- en contactonderzoek.

Meer informatie via <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2020/05/27/vanaf-1-juni-testen-mogelijk-voor-iedereen-met-milde-klachten>

Verpleeg- en verzorgthuizen

Na de start op maandag 11 mei met het openen van één verpleeg/verzorgingshuis per veiligheidsregio is het aantal instellingen uitgebreid dat meedoet aan de openstelling met een beperkte bezoeksregeling. In de periode 25-5 t/m 15-6 gaan meerdere verpleeg- en verzorgthuizen open voor bezoek, waarbij een beperkte bezoeksregeling wordt toegepast. Het perspectief is dat vanaf 15-6 de beperkte bezoeksregeling landelijk wordt aangepast.

Er is vanuit de GHOR frequent contact met de instellingen in de regio. De grote koepels in Arnhem en Ede zijn georganiseerd in twee netwerken, met de contactpersonen van deze netwerken is periodiek overleg. Alle kleinere netwerken en instellingen worden door de GHOR collega's periodiek gebeld. In deze gesprekken gaat het onder meer over beschermingsmaterialen, cohortverpleging en de mate waarin de instellingen in control zijn. Er is steeds aangegeven dat de instellingen, hoewel het voor sommigen met name in het begin van de crisis (toen de meeste besmettingen optraden) zwaar was, de situatie onder controle hadden.

Arbeidsmigranten

De grootschalige Covid 19-besmetting van medewerkers (voornamelijk arbeidsmigranten) uit een slachterij van VION, heeft landelijk de aandacht. Het bron- en contactonderzoek wees uit dat 5 positief geteste medewerkers in wooncomplexen in onze regio (Velp) wonen.

Samen met de GGD'en in omliggende regio's wordt ingezet op diverse onderzoeken. In afstemming met de Landelijke Coördinatie Infectieziektenbestrijding (LCI) van het RIVM nemen de GGD'en Gelderland-Midden, Brabant Zuid-Oost en Noord- en Oost- Gelderland de komende dagen op verschillende manieren Covid 19-testen af om nader beleid te bepalen rond Covid-19, arbeidsmigranten en de vleesindustrie.

Hiertoe zijn op 27 mei door de GGD Gelderland Midden alle bewoners van een pand aan de President Kennedylaan (meerdere appartementen) getest. Gedurende deze dag zijn er ongeveer 260 bewoners getest, waarvan er ongeveer 240 werkzaam zijn bij VION Scherpenzeel. 17 personen zijn positief bevonden. De GGD start bron en contactonderzoek (BCO). BCO van de positief geteste mensen moet uitwijzen of er andere contacten zijn die voor testen in aanmerking zouden komen. Alle positief geteste personen gaan in strikte isolatie. De medebewoners in de appartementen van de positief geteste mensen gaan 14 dagen in quarantaine.

Er wordt een ketenbreed actieplan opgesteld, met als doel een scherp beeld van:

1. de locaties in deze regio waar de risico's m.b.t. arbeidsmigranten spelen;
2. wat de risico's inhouden;
3. hoe deze kunnen worden teruggedrongen in geval van een uitbraak;
4. welke maatregelen daarvoor nodig zijn (incl. juridische instrumenten en instrumenten op het vlak van voorlichting).

Dit actieplan heeft betrekking op risico's m.b.t. COVID-19.

Er zijn en worden bij de gemeenten hiervoor een aantal zaken geïnventariseerd:

- locaties waar cohorten van arbeidsmigranten zich bevinden
- bedrijven waar vleesverwerkende industrie plaatsvindt;
- uitzendbureaus met de focus op arbeidsmigranten;
- mogelijke (kleinschalige) opvanglocaties in beeld gebracht, waar sprake kan zijn opvang van besmette personen.

Omdat er sprake is van interregionale en internationale effecten vindt er afstemming plaats met VNOG en Duitsland (o.a. Kreis Kleve).

De voorzitters van de VR Gelderland-Midden en Noord- en Oost-Gelderland hebben minister de Jonge van VWS gevraagd om aanvullende maatregelen te treffen. Deze maatregelen moeten het voor burgemeesters en voorzitters VR mogelijk maken mensen te verplichten mee te werken aan bron- en contactonderzoek bij (mogelijke) coronabesmetting. De voorzitters vragen samen met de GGD'en om instrumenten waarmee zij (groepen) besmette personen, verhuurders van wooncomplexen en uitzendbureaus kunnen verplichten tot medewerking aan het bron- en contactonderzoek. Ook afspraken over isolatie en quarantaine zouden opgelegd moeten kunnen worden. In het verzoek aan de minister is extra aandacht voor uitzendbureaus en situaties waar onder andere de huisvesting van arbeidsmigranten de bestrijding van corona bemoeilijkt.

Ook de vleesverwerkende sector zelf heeft aangegeven welke extra maatregelen ze (willen) gaan nemen. Het gaat daarbij om:

- Aanscherpen maatregelen in het protocol, inclusief meer inzet op naleven daarvan:

- o Aan de hand van o.a. de punten uit eerdere inspectierapporten, maar ook bijvoorbeeld aanvullende PBM's;
- o Extra toezicht en als nodig maatregelen vanuit de sector voor huisvesting arbeidsmigranten;
- o Extra maatregelen m.b.t. vervoer (toepassen adviezen OMT OV dan wel begeleid vervoer);
- Verzoek om te COVID19 testen.

Acute zorg

De opstart van reguliere zorg is in gang gezet, echter nog steeds een aandachtspunt in verband met de 1,5 meter samenleving. De acute zorg is voorbereid middels een harmonicamodel op eventuele toename covid patiënten.

De GHOR zet in op (sub)regionale afstemming tussen ziekenhuizen, huisartsenorganisaties en de VVT sector.

Distributiecentrum persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)

Landelijk is besloten dat de regionale PBM distributie centra worden afgeschaald naar "waakvlam organisaties". Dit betekent voor de regio Gelderland midden en Gelderland Zuid dat het distributiecentrum in Lent per 30 mei niet meer wordt bemenst. Op de locatie Lent blijft een noodvoorraad PBM beschikbaar. Mocht het nodig zijn, kan de organisatie weer actief gemaakt worden. Op het call-center telefoonnummer is een bandje hoorbaar met een verwijzing naar Mediq (de landelijke leverancier) en indien de PBM nood hoog is kan gebeld worden met het PBM dienst nummer (24/7 bereikbaarheid van de GHOR).

Er volgt een landelijke moment waarop de waakvlam organisatie definitief eindigt. Hiervoor is (nog) geen datum vastgesteld, dit is zeer afhankelijk van de ontwikkelingen de komende maanden.

Overig regionaal nieuws

Beëindigen deelname campagne #slimmer chillen

Met ingang van 1 mei jl. deed onze regio mee aan een social media campagne gericht op jongeren en studenten' #slimmerchillen'. Deze campagne was een initiatief van VRHM en andere regio's kunnen tegen betaling meedoen. Omdat er kosten aan de campagne verbonden zitten, is na 1 maand geïnventariseerd binnen de regio wat het bereik van de campagne is en of de content bij de doelgroep aanslaat. De inventarisatie levert op dat dit in onze regio onvoldoende is. Gemeenten die wel graag mee blijven doen aan de campagne, kunnen dit doen door de kanalen van de campagne zelf te blijven volgen en (kosteloos) de items door te zetten naar de eigen kanalen en naar partners.

Landelijke ontwikkelingen

€500 miljoen extra voor studenten en zomerscholen

Het kabinet investeert bijna €500 miljoen extra in het onderwijs. Er gaat €200 miljoen naar studenten om de gevolgen van de coronacrisis te verzachten. Daarnaast investeert het kabinet €244 miljoen in het basis-, voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs om achterstanden in het onderwijs opgelopen door de coronacrisis in te halen.

Nieuwe onderzoeksresultaten Covid-19 bij nertsbedrijven

Op basis van nieuwe onderzoeksresultaten uit het lopende onderzoek naar Covid-19 besmettingen op nertsbedrijven, is het aannemelijk dat er een besmetting heeft plaatsgevonden van nerts op mens. Ook blijkt uit het betreffende onderzoek dat nertsen Covid-19 kunnen hebben zonder ziekteverschijnselen te tonen. Op basis van deze laatste inzichten nemen minister Schouten van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en minister De Jonge van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een aantal maatregelen bovenop de maatregelen die al ingevoerd zijn:

- De screening van nertsbedrijven (op antistoffen bij de nertsen) wordt uitgebreid naar alle nertsbedrijven in Nederland en wordt verplicht. De NVWA coördineert deze screening.
- Indien bij een bedrijf een besmetting wordt vastgesteld gelden dezelfde maatregelen als op de andere besmette bedrijven en krijgen medewerkers het advies om beschermingsmiddelen te gebruiken tijdens hun werk. Ook geldt er een bezoekersverbod in stallen van de besmette bedrijven. Minister Schouten heeft eerder al een meldplicht ingesteld dat alle symptomen die kunnen wijzen op een Covid-19 besmetting bij nertsen gemeld moeten worden bij de NVWA.
- Om eventuele verspreiding van het virus naar andere bedrijven te voorkomen, is al eerder de maatregel genomen dat de dieren en de mest een besmet bedrijf niet mogen verlaten.

Het RIVM heeft aangegeven dat het risico op blootstelling van mensen aan het virus buiten de stal nog steeds verwaarloosbaar is. Voor het volledige RIVM advies zie <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/huisdieren>.

Verdere versoepeling maatregelen conform planning

Per 1 juni kunnen we in Nederland opnieuw enkele maatregelen versoepelen, onder meer voor groepen, horeca, onderwijs en culturele instellingen. De basisregels blijven van kracht. Als de ontwikkelingen dat toelaten, volgen er per 1 juli nieuwe versoepelingen. Aan dat pakket zijn door het kabinet enkele categorieën toegevoegd. Het gaat om sportscholen en fitnessclubs, sauna's en wellness, sport- en verenigingskantines en casino's en speelhallen. Definitieve besluitvorming hierover vindt eind juni plaats. Jongeren van 13 tot en met 18 jaar kunnen vanaf 1 juni (georganiseerd en begeleid door sportverenigingen of professionals) buiten sporten zonder 1,5 meter afstand. Het testbeleid is uitgebreid. Iedereen met milde klachten kan zich – op afspraak – laten testen.

Uitbreiding op ondernemersregelingen noodpakket banen en economie

Ondernemers en werkenden krijgen ook de komende periode financiële ondersteuning vanwege de aanhoudende impact van het coronavirus. Het kabinet heeft vandaag het al eerder verlengde noodpakket banen en economie verder uitgebreid. De maatregelen lopen nu een maand langer door tot 1 oktober 2020.

De belastingvrije tegemoetkoming (TVL) voor MKB-ondernemers om hun vaste materiële kosten te kunnen betalen, is verhoogd tot een maximum van € 50.000 (was € 20.000).

De tweede tranche van de Corona Overbruggingslening (COL), die bijdraagt aan de verbetering van de liquiditeitspositie van innovatieve bedrijven (startups en scale-ups), is verhoogd naar € 200 miljoen (was € 150 miljoen). Met de langere looptijd van het noodpakket tot 1 oktober 2020 worden ook de andere kabinetsregelingen zoals de NOW (loonkosten tegemoetkoming), TOZO (ondersteuning zelfstandigen) en de diverse belastingmaatregelen verlengd.

Hulp bij aangifte voor groot aantal mensen hervat

De Belastingdienst hervat de hulp voor mensen met het invullen van hun aangifte inkomstenbelasting 2019. Door corona niet op locatie, zoals gewoonlijk, maar telefonisch. In totaal ontvangen circa 12.000 mensen hierover een brief van de Belastingdienst. Dit zijn mensen die al een afspraak hadden ingepland, die vanwege de corona-maatregelen is afgezegd. Alle mensen met zo'n fysieke afspraak bij de Belastingdienst hebben automatisch uitstel gekregen tot 1 september 2020, voor zover ze al niet zelf uitstel hadden aangevraagd.

Gevolgen coronamaatregelen op komende verkiezingen

De minister van Binnenlandse Zaken Kajsa Ollongren gaat de komende maanden uitwerken wat de mogelijke gevolgen van de coronamaatregelen kunnen zijn voor het verkiezingsproces. Het gaat bijvoorbeeld om de wijze waarop in de stemlokalen 1,5 meter afstand kan worden gehouden. In het komend najaar en in maart 2021 staan verkiezingen gepland. Dit wordt samen met gemeenten en openbare lichamen uitgewerkt.

Informatie en communicatie

Vanuit de regionale crisisorganisatie krijg ik als burgemeester regelmatig updates over de actuele ontwikkelingen en maatregelen die noodzakelijk zijn. Algemene publiekscommunicatie verloopt via de eigen gemeenten ondersteund door het Gemeentelijk Knooppunt Corona. Voor vragen kunt u via de reguliere werkwijze bij uw griffier terecht.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester

Informatiebronnen

Via onderstaande links kunt u op de hoogte blijven van de meest actuele informatie:

<https://vng.nl/nieuws>

<https://www.rijksoverheid.nl/actueel>

<https://www.rivm.nl/nieuws/actuele-informatie-over-coronavirus>